

PROTOKOL

2023 | YIL 4 SAYI 1

KARADENİZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ
STRATEJİK ARAŞTIRMA
MERKEZİ DERGİSİ

İbn Haldun'un Medeniyet Düşüncesi Üzerine

Tülay DEMİR

Toplumsal Cinsiyet ve Kadınların Siyasal Hayattaki Rolü

Bahriye ESELER

Adalet Dairesi: Adil Düzenin Esasları

Erol ŞİMŞEK

Türk Siyasal Partilerinin İsim Seçimlerinin Analizi

Selcen ALTINBAŞ-UMUT

Akademik Kıskançlık

Coşkun Can AKTAN

EDİTÖRLER

Doç. Dr. Suna ERSAVAŞ KAVANOZ

Doç. Dr. Abdullah UZUN

EDİTÖR YARDIMCILARI

Öğr. Gör. Fatma NALBANT

Arş. Gör. Nisa ERDEM

Arş. Gör. Tülay DEMİR

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Bünyamin ER (Yönetim Bilişim Sistemleri)

Prof. Dr. İsmail KÖSE (Uluslararası İlişkiler)

Doç. Dr. Umut ÜZAR (İktisat)

Doç. Dr. Vahit GÜNTAY (Uluslararası İlişkiler)

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin YADİGAROĞLU (Sosyoloji)

İLETİŞİM

Karadeniz Teknik Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, No:2-06

Telefon: 04623773227

Faks: +90 462 325 3205 – 325 3185

E-Posta: sam@ktu.edu.tr

Web: www.ktu.edu.tr/sam

Yayın Türü:

Ulusal Süreli

**KARADENİZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ**

**STRATEJİK
ARAŞTIRMA MERKEZİ**

PROTOKOL DERGİSİ

SAHİBİ

Doç. Dr.
Özgür TÜFEKÇİ

Karadeniz Teknik
Üniversitesi
Stratejik Araştırma
Merkezi Müdürü

KTÜ SAM Protokol Dergisi kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler, iktisat, işletme ve sosyoloji başta olmak üzere sosyal bilimler alanında, kısa makalelere yer veren hakemli, akademik bir dergidir. Kısa makalelerin yanı sıra rapor, derleme, konferans notları, örnek olay, kitap tanıtımı vb. makale dışı yazılara da dergi bünyesinde her sayıda belirli oranda yer verilecektir.

KTÜ SAM Protokol Dergisi Şubat ve Ağustos aylarında olmak üzere yılda iki kez yayımlanır.

Dergide yayımlanan yazılarda belirtilen görüşler yazarlara aittir; Derginin sorumluluğu yoktur.

**KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**
Stratejik Araştırma Merkezi

SAM

PROTOKOL

2023 | YIL 4 SAYI 1

KARADENİZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ
STRATEJİK ARAŞTIRMA
MERKEZİ DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

<i>Kısa makale</i>	İbn Haldun'un Medeniyet Düşüncesi Üzerine <i>Tülay Demir</i>	6-17
<i>Kısa makale</i>	Toplumsal Cinsiyet ve Kadınların Siyasal Hayattaki Rolü <i>Bahriye Eseler</i>	19-25
<i>Kısa makale</i>	Adalet Dairesi: Adil Düzenin Esasları <i>Erol Şimşek</i>	27-36
<i>Kısa makale</i>	Türk Siyasal Partilerinin İsim Seçimlerinin Analizi <i>Selcen Altınbaş-Umut</i>	38-44
<i>Kısa makale</i>	Akademik Kıskançlık <i>Coşkun Can Aktan</i>	46-59

PROTOKOL

TOPLUMSAL CİNSİYET VE KADINLARIN SİYASAL HAYATTAKİ ROLÜ

Öğr. Gör. Bahriye Eseler

Üsküdar Üniversitesi,
bahriye.eseler@uskudar.edu.tr

ÖZ

Bireyler arasında gerçekleşen neredeyse hiçbir cinsiyet ayrımı biyolojik gerçekliği ifade etmez. Bununla beraber yapılacak hiçbir ayrıcalık salt dişilik ya da erillik üzerinden yapılmaz. Fakat insanların-toplumların cinsiyeti anlamlandırma biçimleri ayrım ve ayrıcalığın temelini oluşturmaktadır. Toplumsal cinsiyete bağlı davranış normları birey daha doğduğu andan itibaren ona öğretilerek bu normlara uygun hareket etmesi sağlanır. Bu sayede birey cinsiyetinin nelere izin verdiğini ya da neleri sınırladığını öğrenmekte, dahası yaşamını artık normlara uygun sürdürmektedir. Siyasal katılım ve davranış konusunda sıklıkla tartışılan konulardan biri de cinsiyet meselesidir. Elbette tartışılan konu biyolojik anlamda erillik ve dişilik değildir. Tartışılan konu aslına bakılırsa, toplumsal cinsiyet kalıplarında sunulan kadınlık ve erkekliktir. Toplumsal cinsiyetin etkisiyle kadınlık ve erkeklik sınırları çizilmiş ve ataerkil toplumlarda siyaset “kadına özgü olmayan” davranışlar arasında görülmüştür. Dolayısıyla siyasette kadın ve erkeğin bakış açısı son derece farklılaşmıştır. Bu bağlamda yapılan çalışmada, kadınlara siyasal hayatta biçilen roller ve kadın seçmenlerin bu rollere yönelik tutumlarının araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, kadın, siyaset

Giriş

Günlük hayatta kullanılan kadın ve erkek ifadeleri hem biyolojik cinsiyet olan, dişi (female) – eril (male) anlamlarını ifade etmekte, hem de toplumsal cinsiyet anlamında kadın (woman) – erkek (man) kelimelerini ifade etmektedir. Toplumda günlük işlerin neredeyse hiçbiri cinsiyet farketmeksizin yapılabilecekken, birçok iş için “kadına özgü” ya da “erkeğe özgü” ayrımı yapılmaktadır.

19. yüzyıla gelene kadar kadın, dünyanın birçok yerinde ikinci sınıf vatandaş olarak görülmüş, üstelik o kadar bastırılmış ki, bu durumu olağan olarak kabul etmiştir. Sanayi devrimi ile bu durum daha da açığa çıkmış ve kadın ucuz işgücü olarak görülmeye başlamıştır. Aynı işi yapan kadın ve erkek arasındaki ücret farklılıkları, cinsiyet eşitsizliğini daha da perçinlemiştir (Sancar, 2016: 50). Aynı zamanda sanayi devrimi sonrası

eğitilmiş kadın sayısındaki anlamlı artış, kadınların eşitliğe yönelik taleplerini arttırmıştır. Engels tarafından 1884 yılında yayınlanan “Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni” (Der Uprunspg Der Famile) isimli çalışmada kadınların toplumsal eşitsizliğin neresinde olduğu iyiden iyiye vurgulanmış ve bundan sonra cinsiyet çalışmaları çeşitli şekillerde gündeme gelmiştir (Engels, 2021: 123). Bununla beraber “toplumsal cinsiyet” kavramı literatürde oldukça yeni bir kavramdır.

Toplumsal cinsiyet kavramını literatürde ilk kullanan sosyolog Ann Oakleydir. Oakley, 1972 yılında yayımladığı, Sex, Gender and Society isimli çalışmayla, biyolojik ve toplumsal cinsiyet farklılıklarının, toplumsal cinsiyet eşitliğini nasıl etkilediğine değinmektedir (Vatandaş, 2007: 33). Ardından, 1976 yılında Foucault “Cinselliğin Tarihi” isimli kitabında, kadın ve iktidar ilişkilerine çarpıcı yorumlar getirmiştir (Foucault, 2021: 236). 1988 de Lacan’ın 2020’de Freud’un, 2021’de Jung’un bu konuya değinmesi de toplumsal cinsiyet araştırmalarının iyiden iyiye zenginleşmesini sağlamıştır. Bugün gelinen nokta da ise cinsiyet ve toplumsal cinsiyet birbirinden farklı ve oldukça geniş literatüre sahip iki kavramı ifade etmektedir (Vatandaş, 2020: 751). Genel olarak cinsiyet kavramının biyolojik, toplumsal cinsiyet kavramının ise kültürel bir yapıya işaret ettiği ifade edilebilir (Nalbant & Korkmaz, 2019: 169).

Toplumsal cinsiyet çalışmaları yapan sosyologlar önemli ölçüde siyaset ve kadın tartışmasına değinmektedir. Yapılan neredeyse tüm çalışmalarda siyasetin eril özellikler taşıdığını düşünülerek kadınların siyasetten uzak durduğu, bu sebeple de kadının siyasal hayatta sınırlı olarak yer aldığı görülmektedir. Bu sorunun çözümü ise dünya nüfusunun yaklaşık yarısını kapsayan kadınların kendi sorunlarıyla kendileri ilgilenererek siyasetin içinde daha fazla yer almalarıdır. Fakat günümüzde kadınlar aktif siyasetin çok ötesinde siyasal katılım noktasında dahi aktif hareket edememektedir. Bu da “ataerkil” sistemde siyasetin temel aktörü olarak erkeğin modern dönemde de iktidarını sürdürmesine neden olmaktadır.

1. Toplumsal Cinsiyet ve Siyaset

Toplumsal cinsiyetin sunduğu davranış kalıpları aslında cinsiyet rolleri ile açıklanmaktadır. Rol kavramı daha çok “belirli durumlarda, gösterilmesi beklenen davranış kalıpları” şeklinde tanımlanmaktadır (Tan, 1979: 158). Toplumsal cinsiyet rolleri ise toplumun belirli cinsiyetten beklentilerini ifade eder. Dolayısıyla bireyin kadına ve erkeğe biçilen toplumsal rollere bağlı olarak hareket etmesi de denilebilir. Toplumsal cinsiyet rolleri yaşa bağlı olarak kadının ve erkeğin toplumdaki görevlerini belirler. Çocuk yaştan itibaren kız çocuğu ve erkek çocuğuna farklı roller yüklenir, yetişkinliklerinde de buna uygun hareket etmeleri

kaçınılmazdır. Dolayısıyla bu da toplumda kadının ve erkeğin görevlerinin belirlenmesini ve dahası toplumca kabulünü sağlar.

Toplumsal cinsiyet endeksleri hesaplanırken ve toplumsal cinsiyet araştırmaları yapılırken sosyal psikolojinin araştırdığı cinsiyet rolleri üzerinden yararlanılır. Sosyal psikoloji de bu ayrımı yapmak adına ülkeler arasında “kadına özgü davranışlar” ve “erkeğe özgü davranışlar” ayrımına gitmektedir. Erkeğe özgü davranışlar genellikle “*eğitim, başarı, çalışkanlık, kontrollü saldırganlık, girişkenlik*” gibi öğeleri içermektedir. Bunlar hepsi doğrudan ya da dolaylı olarak siyasetle, yönetimle ve dahası dış dünyayla ilgili davranış kalıplarını yansıtmaktadır. Bir diğer açıdan ise bu özelliklerin hiçbiri ev içi işleri yansıtmamaktadır.

Dolayısıyla ev içi işler kadına biçilen roller arasında görülmektedir Böylece “*kadına özgü davranışlar*” olarak nitelen önemli görev “*aile, ev, akrabalık*” grubuyla ilişkiler şeklindedir. Tanımsal açıdan ise “*mesleksel başarıya yönelmeyen ve dış dünyaya ilişkisi olmayan*” davranış kalıplarıdır (Kalaycıoğlu, 1984: 19). Dolayısıyla kadın ev içerisinde yaşamaya meyilli ve dış dünya ile iletişime ilgi ve ihtiyaç duymayan bireyler olarak görülmektedir.

Tüm bu cinsiyet kalıpları nedeniyle kadınlar dış dünyadan ve dolayısıyla siyasetten oldukça uzak kalmıştır. Bunun neticesinde ise kadınlar iktidar mücadelesinde bulunmadıkları için siyasal açıdan, erkeklerden sonra ikincil olarak tercih edilebilir ya da tercih edilemez olarak görülmüşlerdir. Bu hem seçme faaliyetleri hem de seçilme faaliyetlerinde geçerli bir durumdu. Üstelik bu durum en demokratik olarak görülen ülkeler de dahil olmak üzere, ataerkil olmayan birkaç kabile dışında neredeyse tüm dünyada geçerliydi. Bahsi geçen durum kadınların iktidar mücadelesinde yer almamalarının yanında kadınlara seçme ve seçilme haklarının oldukça geç verilmesinden de kaynaklanmaktadır (Dural & Eseler, 2016: 17).

Demokrasinin başladığı yer olan Antik Yunan’da “*kadınların, kölelerin ve çocukların*” oy hakkı bulunmuyordu. Nitekim 1789 “İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesinde” de bahsi geçen “insan” erkek yurttaşları temsil ediyordu. Fransız İhtilali boyunca siyaset sahnesinde son derece aktif olarak yer alan kadınların, devrim sonrasında yok sayılmaları da oldukça dikkat çekici tarihsel bir gerçektir. Devrimin ardından Olympe de Gouges, Meclisin çıkardığı “*Erkek ve Yurttaş Hakları Bildirgesi*”ne cevap olarak yazdığı “*Kadın ve Yurttaş Hakları Bildirgesi*” nedeniyle 1793’te idama mahkum edilmiş, Mahkeme idam gerekçesini şöyle açıklamıştır : “*Kendi cinsine yaşayacak şekilde*

politikayla ilgilendiği için ve ölümü diğer kadınlara ibret olsun diye” (Mutlu, 2017: 27).

Hukuksal haklarını geç elde etmelerinin yanın da toplumsal baskılar da siyasetin dışında tutulmaları kadınların siyasal hayata uyumu noktasında birçok problemi beraberinde getirmiştir. İlk olarak kadınlar siyaset konusunda oldukça bilgisiz kalmıştır, bu bilgisizlik de zamanla siyasete karşı ilgisizliğe dönüşmüştür. Zaten kadınların eğitim hayatının içinde yeterince olmamaları, erkeklerle eşit düzeyde eğitim hakkından yararlanamamaları, hem seçme hakkını kullanırken hem de seçilme hakkını kullanırken oldukça çekingen davranmalarına neden olmuştur (Dural ve Eseler, 2016: 77).

Türkiye’deki yasal düzenlemeler, toplumsal cinsiyet perspektifinden incelendiğinde kadın-erkek eşitliğinin mevzuat açısından sağlandığı görülmektedir. Türkiye’de 2009-2019 yılları arasındaki mahalli idarelerin seçilmiş görevlilerine ilişkin TÜİK verileri incelendiğinde; kadın seçilmişlerin oranları 2009 yılı %0,9; 2014 yılında %2,9 ve 2019 yerel seçimlerinde ise %7,89 düzeyindedir. Ulusal seçimlerde, 1983-2018 seçim yıllarına göre milletvekili sayılarına ilişkin bilgiler incelendiğinde ise, mecliste daha fazla kadın katılımcının yer almaya başladığı, son dönemlerde kadın temsil oranında önemli artış yaşandığı görülmektedir. Ancak 2018 yılı toplam içindeki %17,3 lük bir temsilin kadın nüfusu içerisinde yeterli olmadığı söylenebilir. Genel görünümde ortaya çıkan bu durumda toplumsal cinsiyetin bir parçası olan geleneksel değer yargıların etkilerinin olduğu ifade edilebilir.

Bu durumda kadın-erkek eşitliği bağlamında siyasal ve sosyal alan açısından katılım sorunsalı önemli bir göstergedir. Türkiye ölçeğindeki temel göstergeler dikkate alındığında kadınların siyasal hayata katılması konusunda temel sorunun, toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin kabullerin yanı sıra ataerkil kültür ile ilişkili olan fırsat eşitliğinin olduğu yorumu getirilebilir. Bu bağlamda kadınların sorunlarına çözüm bulabilmeleri için siyasete daha çok katılımları önem taşımaktadır (Nalbant & Korkmaz, 2019: 179, 183).

2. Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Seçmen Davranışı

Belirlenen toplumsal cinsiyet rolleri nedeniyle siyasal eylemlerde bulunma ve hatta oy verme dahi, kadına “*fazladan ev dışı ilişkiler*” yüklemektedir. Dolayısıyla kadına sunulan siyasal olanaklar, kadının dış dünya ile ilişkilerini arttırmak yerine yük olarak yansıdığından, kadınlar siyasete karşı tepkisiz olmayı tercih etmektedir. Dolayısıyla kadının siyasal hayata oldukça mesafeli davranması daha “*kadının toplumsal siyasal katılımında*” başlamaktadır (Ayata, 1993: 193).

Kadınların sosyo- ekonomik düzeyleri giderek artmasına rağmen siyasete duydukları ilgi bu oranda artmamaktadır.

Bunun nedeni kadının ev dışı sorumlulukları artarken ev içi sorumluluklarının azalmaması, dolayısıyla kadının siyasete gereken vakti ayıramamasından kaynaklanmaktadır. Nitekim yapılan kamuoyu yoklamalarında kadınların kendilerine siyasetle ilgili yöneltilen sorulara “bilmiyorum” ya da “fikrim yok” şeklinde cevaplandıkları görülmektedir (Kışlalı, 1999: 361).

Duverger kadınların seçmen davranışlarını araştırırken iki temel açıdan incelemede bulunmuştur. Bunlardan ilki seçim faaliyetlerine katılıp-katılmama durumları, ikincisi ise seçilecek siyasal partinin ya da siyasal liderin belirlenirken hangi kriterlere uyulduğudur. Yani hem kadınların seçim faaliyetlerine katılım düzeyleri hem de seçim faaliyetlerindeki davranış biçimleri dikkat çekici ve erkeklere göre oldukça farklıdır (Tekelli, 1998: 87). Kadınlara biçilen aile değerleri ve aileyi koruma iç güdüsü seçim tercihlerine de yansımaktadır. Bu eğilimle beraber kadınlar kendileri gibi ideolojik açıdan aileye büyük önem veren muhafazakarlığı seçme eğilimindedirler (Canatan, 2014: 472).

Türkiye’de yapılan çalışmalarda da eğer kadın eşinin ya da babasının parti tercihini desteklemiyorsa ailedeki erkek bireylere göre daha muhafazakar partiyi desteklediği görülmüştür. Canatan’ın 2014 yılında gerçekleştirdiği çalışmada “Türkiye de partiler açısından en genel şekilde kıyaslandığında AKP genellikle kadın seçmen tarafından tercih edilmekte, Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) genellikle erkek seçmen tarafından tercih edilmekte ve CHP açısından yaklaşık olarak kadın ve erkek seçmen sayıları aynıdır” (Canatan, 2014: 475).

Sonuç

Toplumsal cinsiyet rolleri kadını daha çok ev içi işlere yönlendirmektedir. Başlangıçta siyasal anlamda eşit yeteneklerle doğan iki cinsiyet toplumsal cinsiyet rolleri nedeniyle siyasal yaşamda aktif olma ve siyasal davranış gösterme anlamında birbirinden oldukça farklılaşmaktadır. Kadınların genel olarak kamusal yaşam alanlarında özel olarak siyasetin içinde olmamaları bu farklılığın azalmasının önünde en büyük engeldir. Siyasetin erkeğin görevi olmaktan öte toplumun görevi olarak görülmesi ve siyasal hayata hem seçme hem de seçilme noktasında kadının aktif müdahalesi toplumsal cinsiyet eşitliği bağlamında oldukça önemli bir adım olacaktır. Kadınların eğitim hayatına girmeleri ile beraber siyasete duydukları ilgi düzeyi artmaktadır. Bu elbette iyi bir sonuç olarak görülse de eğitimle doğru orantılı bir artışın olmaması üzücüdür. Hatta sorunun eğitimle çözüleceğine inanan aydınlar için ürkütücüdür.

Kadının siyasal hayatta yer alması için özellikle eril olarak görülen siyasetin toplumsallaştırılması ve kadının kamusal

hayattaki rolleri artarken ev içi rollerinin de benzer oranda azaltılmasına bağlıdır. Aksi halde görünen odur ki kadınların siyaseti “fazladan iş yükü “ olarak görmesi uzun yıllar boyunca tartışılacaktır.

Kaynakça

- Ayata, A. G. (1993). *Türkiye’de kadının siyasete katılımı*. İletişim Yayınevi.
- Baykal, D. (1970). *Siyasal katılım: bir davranış inceleme*. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Fakültesi Yayınları.
- Canatan K. (2014). Siyasal kimlikler ve yaşam tarzları: Güney Marmara bölgesi örneği. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume*, 9 (5), 465-495.
- Dural A. B. & Eseler B. (2016). Rumeli göçmenlerinin siyasal katılımı ve davranışları: Bayrampaşa ilçesi örneği”. *The Journal of Social Sciences (SOBIAD)*, 3(6), 74-82.
- Dural A. B. & Eseler B. (2016). The development of "nationalist spirit" in Balkan immigrant Turks: 1950-80. *Management and Education Academic Journal*, 12(4), 15-21.
- Engels. F. (2021). *Ailenin, özel mülkiyetin ve devletin kökeni*. Çeviren: Erkin Özalp, Yordam Yayıncılık.
- Foucault, M. (2021). *Cinselliğin tarihi*, Çeviren: Hülya Uğur Tanrıöver. Ayrıntı Yayınları.
- Kalaycıoğlu, E. (1984). *Çağdaş siyasal bilim teori olgu ve süreçler*. Beta Basım Yayım.
- Kışlalı, A. T. (1999). *Siyaset bilimi*, İmge Yayınları.
- Mutlu, A. (2017). Nitelikse bağlamda kadının siyasetteki yeri ve anlamı. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 0(9), 24-46.
- Nalbant, F., & Korkmaz, T. (2019). Feminist teori temelinde toplumsal cinsiyet eşitliğinin Türkiye bağlamında değerlendirilmesi. *Artvin Çoruh Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 165-186.
- Sancar, S. (2016). *Erkeklik: imkânsız iktidar (ailede, piyasada ve sokakta erkekler)*. Metis Yayınları.
- Tan, M. (1979). *Kadın: Ekonomik Yaşamı ve Eğitimi*. Türkiye İş Bankası Yayınları.
- Tekeli, Ş. (1998). *Kadınlar için yazılar*. Alan Yayıncılık.
- Vatandaş, C. (2007). Toplumsal cinsiyet ve cinsiyet rollerinin algılanışı. *Sosyoloji Konferansları Dergisi*, 0 (35), 29-56.

Vatandaş, S. (2020). Toplumsal cinsiyet rolleri ve kalıpyargıları bağlamında kadının medyada metalaştırılması, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (36), 747-784.

Protokol Dergisi

Çağrı Metni

Protokol dergisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Stratejik Araştırma Merkezi bünyesinde yayımlanmaktadır. Uluslararası İlişkiler, Sosyoloji, Ekonomi, Kent, Çevre ve Yönetim konuları başta olmak üzere sosyal bilimler alanına dair kısa makalelere yer veren hakemli dergi, Şubat ve Ağustos olmak üzere yılda iki kez yayımlanmaktadır.

Kısa makalelerin yanı sıra derginin her sayısında rapor, derleme, konferans notları, örnek olay, kitap tanıtımı vb. makale dışı yazılara da yer verilmektedir.

Dergi, öncelikli olarak ilgili alanlardaki güncel strateji temelli konulara dair tartışmaları okuyucu ile buluşturmayı hedeflemektedir.

Bu bağlamda hazırladığınız çalışmalarınızı bekliyoruz...

Genel yayım ilkeleri ve yazım kuralları için:

www.ktu.edu.tr/sam/protokol

Dergiye yazı göndermek için:

suna.ersavaskavanoz@ktu.edu.tr

**KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**
Stratejik Araştırma Merkezi

SAM

**KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**
Stratejik Araştırma Merkezi

SAM

PROTOKOL

PROTOKOL

2023 | YIL 4 SAYI 1

KARADENİZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ
STRATEJİK ARAŞTIRMA
MERKEZİ DERGİSİ

İbn Haldun'un Medeniyet Düşüncesi Üzerine

Tülay DEMİR

*Toplumsal Cinsiyet ve Kadınların Siyasal
Hayattaki Rolü*

Bahriye ESELER

Adalet Dairesi: Adil Düzenin Esasları

Erol ŞİMŞEK

*Türk Siyasal Partilerinin İsim Seçimlerinin
Analizi*

**Selcen
ALTINBAŞ-UMUT**

Akademik Kıskançlık

**Coşkun Can
AKTAN**